

Svar på skriftligt spörsmål om hemtjänster för frontveteraner

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 165/2020/ rd, undertecknat av riksdagsledamot Ari Koponen/Sannf:

Hur kontrollerar social- och hälsovårdsministeriet, och vid behov, instruerar kommuner så att alla kommuner producerar tillräckligt med hemtjänster för frontveteranerna, som bor inom kommunens område?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

En förändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner trädde i kraft i början av november 2019, då alla hemtjänster blev avgiftsfria för frontveteranerna med frontmannatecken. Kommunerna rapporterar de använda anslagen för november-december 2019 till Statskontoret i slutet av mars. På grund av coronaviruset har Statskontoret, på kommunernas begäran, beviljat en förlängd tidsfrist för rapporteringen. I sin rapportering anger kommunerna beloppen för de använda anslagen för varje typ av service. För tillfället finns inga uppgifter om utfallet för november-december 2019.

Statskontoret ser till anvisningarna åt kommunerna, utbetalningen av anslagen enligt kommunernas egen uppskattning samt uppföljningen av hur anslagen använts. Kommunerna rapporterar till Statskontoret om anslagens användning. Statskontoret kan inte följa upp hur servicen genomförs och Statskontoret får inte heller information per person om servicebehovet eller servicens genomförande.

Statskontoret har publicerat instruktionsbrev till kommuner om hur anslagen ska användas och sänt ut två kommunbrev för att informera kommunerna om hemtjänster för frontveteraner. Anvisningarna och breven kan hittas på Statskontorets webbplats. Veteranorganisationerna har tillsammans med Statskontoret anordnat cirka trettio informationstillfällen om hemtjänsterna på olika platser i Finland. Med informationstillfällena har man önskat försäkra sig om att frontveteranerna får de hemtjänster de behöver. Tillfällena har ordnats för kommunernas ansvariga för veteranärenden, veteranförbundens lokala kontaktpersoner, och även veteranerna har deltagit.

Som den som ställt spörsmålet konstaterar, så varierar kommunernas uppskattningar om behoven av anslag till hemtjänstproduktionen avsevärt mellan kommunerna. Variationen kan delvis förklaras med skillnaderna i behoven av och priset för hemtjänsterna kommun för kommun. Dessutom kan de äldre veteranernas hemtjänstbehov ändras hastigt. Kommunerna har behövt uppskatta sina anslagsbehov i slutet av 2019 för år 2020 i förskott, vilket har gjort att en del av

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 165/2020 rd

kommunerna uppenbarligen räknat ut sina behov så att alla veteranerna skulle få alla hemtjänster och därför är det uppskattade anslaget så stort. Uppskattningarna motsvar nödvändigtvis inte utfallet, och därför är det möjligt, att en del av kommunerna återbetalar anslag i slutet av året. Detta är det första helåret när kommunerna i förskott uppskattat sina anslagsbehov för hemtjänster för år 2020. Således kan man inte, på basen av uppskattningarna, dra slutsatser av hurdana hemtjänster veteranerna behöver, eller hur väl alla veteraners hemtjänstbehov tillgodoses

Statskontoret har uppmärksammat kommunernas olika uppskattningar om anslagsbehovet och genomför därför en enkät, där kommunerna bes om en förklaring till hur och på vilka uppgifter ligger som grund till uppskattningarna. Därutöver följer veteranorganisationerna och delegationen för veteranärenden situationen och rapporterar om den både till ministeriet och Statskontoret.

Ministeriet får regelbundna ekonomirapporter och information om kundrespons som Statskontoret mottagit. Hur hemtjänsterna tillgodoses är föremål för uppföljning och vid behov ökas informationen, vägledningen och rådgivningen till kommunerna och veteranerna via olika kanaler. På detta sätt vill man försäkra sig om att alla frontveteraner med frontmannatecken får de hemtjänster de behöver.

Helsingfors 1.4.2020

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru